

# АҚЫЛ-ОЙ ЕҢБЕГІ МЕН ДЕНЕ ЕҢБЕГІ



Кантарбаева Ж.О.

- ✘ Еңбек әрекетінің сипаты мен ұйымдастырылуы адам ағзасының функционалдық жағдайының өзгеруіне айтарлықтай әсер етеді. Еңбек әрекетінің әртүрлі формалары физикалық және ой еңбегі болып бөлінеді.



- 
- ✘ Дене еңбегі ең алдымен тірек-қимыл аппаратына және оның қызметін қамтамасыз ететін функционалдық жүйелерге (жүрек-қан тамырлары, жүйке-бұлшықет және т.б.) жүктеменің жоғарылауымен сипатталады. Дене еңбегі бұлшықет жүйесін дамыта отырып және зат алмасу процестерін ынталандыра отырып, сонымен бірге бірқатар жағымсыз салдарларға әкеледі.

**Ақыл-ой еңбегі** сенсорлық аппараттың басым кернеуін, зейінді, есте сақтауды, сонымен қатар ойлау процестерін белсендіруді қажет ететін ақпаратты қабылдау және өңдеумен байланысты **жұмыстарды** біріктіреді.



# ОЙ ЕҢБЕГІ ҮСТЕМ БЕ, ДЕНЕ ЕҢБЕГІ МЕ?

- ✘ Жеке меншіктің, таптардың және мемлекеттің пайда болуымен ой еңбегі үстем таптың артықшылығына айналады, ал дене еңбегінің барлық ауыртпалығы езілген бұқараның үлесіне түседі.

---

✘ **Осылайша, ой және дене еңбегінің қарама-қарсылығы туындайды**

✘ **Әртүрлі қоғамдық-экономикалық формацияларда бұл қарама-қайшылық әртүрлі сипатта болады.**

# ОЙ ЕҢБЕГІ

- ✘ Капиталистік формацияда ой еңбегі адамдардың ерекше әлеуметтік тобы – интеллигенция үшін кәсіби қызмет түріне айналады, оны капитал дене еңбегіне үстемдік ету құралы ретінде пайдаланады



- ✘ Социализм жағдайында жұмысшылар арасында еңбек сипаты мен мәдени-техникалық даму деңгейінде әлі де елеулі айырмашылықтар болды. Бұл ретте қолайлы жағдай жасалған ақыл-ой және дене еңбегінің жақындасуы, білім деңгейінің жоғарылауы, жұмысшылардың рухани дамуы алға тартылды





- ✘ Еңбектің екі түрі де жан-жақты дамыған тұлғаның ажырамас әрекетінің элементтеріне айналады, олар үшін қоғам істеріне қатысу бірінші өмірлік қажеттілік болып табылады.





Қорытынды



**ОЙ ЖӘНЕ ДЕНЕ ЕҢБЕГІ – адам қызметінің өзара байланысты екі аспектісі.**

**Алғашқы қоғамда ой және дене еңбегі тікелей бірлікте пайда болды. Адам мүмкіндігі мен қажеттілігі еңбек бөлінісінің негізінде ғана жүзеге асуы мүмкін еді, оның ең терең көрінісі – ой еңбегін дене еңбегінен бөлу деген шешім дұрыс деп қабылданды**